

Centri Civilnih Inicijativa
Bosna i Hercegovina

Projekat «Program Partnerskog Građanskog Zastupanja» (CAPP)

Oblast »Monitoring rada vlada u BiH«

PERIODIČNI IZVJEŠTAJ O RADU VLADE TUZLANSKOG KANTONA

01. mart 2007 – 30 juni 2007

Centri civilnih inicijativa (CCI) je bosanskohercegovačka nevladina, neprofitna organizacija, koja radi na razvoju civilnog društva širom Bosne i Hercegovine. Misija Centara civilnih inicijativa jeste da promoviše i podstiče aktivno učešće građana u demokratskim procesima i da jača kapacitete organizacija i pojedinaca kako bi uspješnije rješavali probleme u zajednicama širom Bosne i Hercegovine.

Centri civilnih inicijativa, kao jedan od pokretača projekta **Građanska platforma**, kojim je u predizbornom periodu uobličen zahtjev građana ove zemlje (podržan sa preko 500.000 potpisa) prema budućoj vlasti, u vidu 12 problema koje građani smatraju najprioritetnijim za rješavanje¹ ovih dana, kako su to u predizbornom periodu i obećali, u saradnji sa svojim koalicionim partnerima (ALDI, Transparency International,...) objavljuje analize rada različitih nivoa vlasti u BiH. Ovo je **izvještaj o radu Vlade Tuzlanskog kantona u prvoj polovini 2007. godine, a tačnije od dana konstituisanja do 30. juna 2007. godine**. U tu svrhu su po prvi put u BiH izrađene sveobuhvatne kvalitetne analize² budžeta i programa rada³, kao ključnih dokumenata donesenih od strane svih nivoa vlasti BiH. Izvještaj, u nastavku, o radu Vlade Tuzlanskog kantona praktično predstavlja **Izvještaj o prvih 100 dana rada Vlade Tuzlanskog kantona** i tek je jedan od niza izvještaja koje će Centri civilnih inicijativa objaviti sa namjerom da vlastima i javnosti ponude vlastite preporuke kojima bi Vlada mogla unaprijediti svoj rad i učiniti ga efikasnijim.

PODSJEĆANJE

Vlada Tuzlanskog kantona, kao izvršna vlast u Tuzlanskom kantonu, na čelu sa premijerom Enesom Mujićem i sa 12 ministara, je od strane Skupštine Tuzlanskog kantona imenovana 28.02.2007. godine, 141 dan od objave konačnih rezultata izbora. Pored predsjedavajućeg, Vladu čine dr.sci. Sead Omerbegović (SBIH) - ministar unutrašnjih poslova, Sead Bećirević (SBIH) – ministar finansija, Sead Mujanović (SBIH) - ministar za obnovu, razvoj i povrata, Mirzeta Hadžić-Suljkić (SDA) - ministar obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Zoran Milić (SBIH) – ministar trgovine, turizma i saobraćaja, Amir Hasić (SDA) – ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Asim Musić (SDA) - ministar zdravstva, Sehudin Ograšević (SBIH) - ministar industrije, energetike i rudarstva, Faruk Vikalo (SDA) - ministar za rad i socijalnu politiku, Bahrija Mehurić (SDA) - ministar za boračka pitanja, Jasminka Mijatović (nestranački kandidat) - ministar pravosuđa i uprave, kao i Jadranka Mirašić (SBIH) - ministar prostornog uređenja i zaštite okolice.

Po preuzimanju dužnosti, premijer Enes Mujić je kroz svoj ekspozé istakao kako će "Vlada biti u potpunosti u službi građana" i kako će biti "Vlada čija je želja: napredak". Pored toga svim parlamentarnim strankama je upućen poziv na jedinstvo za efikasniji rad Vlade i dostizanje zajedničkog krajnjeg cilja, bolje i svjetlije budućnosti svih građana. U ekspozéu je takođe istaknuta potreba "da se svi politički faktori u TK bez obzira na stranačku pripadnost, ujedine oko prioriteta projekata vezanih za Kanton".

¹ Nezaposlenost, male penzije, visok stepen korupcije, neuređen sistem zdravstvene i socijalne zaštite, postojanje ekstremno siromašnih u BiH, neusklađen sistem obrazovanja sa Bolonjskim procesom, itd. Spisak od 12 građanskih zahtjeva prikazan je u dodatku 2 Izvještaja, na strani 23.

² "Usklađenost javnih rashoda u BiH sa ciljevima iz Građanske platforme"

³ „Izvještaj o provedenoj analizi usklađenosti programa rada Federacije BiH i kantona u Federaciji BiH sa ciljevima iz Građanske platforme“

Tokom analiziranog perioda od 01.03. do 30.06.2007. godine ova Vlada je održala 11 redovnih sjednica na kojima je razmatrala i raspravljala o približno 138 tačaka dnevnog reda⁴. Iako je Vlada TK, dakle, u prosjeku, raspravljala o 13 tačaka po sjednici (ne ubrajajući podtačke), analiza odgovornosti, efikasnosti i efektivnosti rada Vlade TK, koju su izvršili **Centri civilnih inicijativa**, pokazuje da ne možemo u potpunosti biti zadovoljni sa njenim dosadašnjim rezultatima, bar kada je u pitanju tempo realizacije zahtjeva iz Građanske platforme.

FOKUS ISTRAŽIVANJA

Naše istraživanje smo fokusirali na odgovornost Vlade TK prema javnosti BiH i na broj mjera koje predstavnici vlasti iniciraju ili donose, a koji su u skladu sa zahtjevima iz **Građanske platforme**. Uporedo, manjim dijelom, analiziraćemo i odgovornost Vlada prema zakonodavnoj vlasti, odnosno Parlamentima.

Već za naredne izvještaje, odgovornost Vlada i Parlamenata pratićemo i kroz prizmu predizbornih obećanja stranaka koje participiraju u njima, kao i na osnovu broja inicijativa ministara i zastupnika u skladu sa predizbornim obećanjima i zahtjevima iz **Građanske platforme**. Pored svega navedenog, ne smijemo zaboraviti izrazitu potrebu da Vlade i Parlamenti budu odgovorni prema realizaciji svojih Programa rada za 2007. godinu.

⁴ Napomena: pojedine tačke dnevnog reda sadržavale su niz podtačaka

SAŽETAK

Monitoring rada Vlade u Tuzlanskom kantonu u 2007. godini u periodu 1.3. do 30.6.2007. godine je podrazumijevao sistemsko praćenje radnih sjednica Vlade i svih donesenih odluka. Prilikom monitorisanja rada Vlade, Centri civilnih inicijativa su se fokusirali na procjenu realizacije 12 zahtjeva iz Građanske platforme tj. procjenu poboljšanja stanja u slijedećim oblastima (nezaposlenost, penzioni sistem, zdravstvena zaštita, socijalna zaštita, poljoprivreda, mladi, javna administracija, obrazovanje korupcija, javna preduzeća i strane investicije).

U određenim segmentima, primjetno je neznatno povećanje odgovornosti Vlade prema Skupštini u odnosu na dosadašnji saziv Vlade TK. Naime, na samom početku mandata premijer Enes Mujić je po prvi put podnio u pisanoj formi **ekspoze**, koji je bio i sastavni dio skupštinskog materijala dostavljenog poslanicima. Ipak, situacija je nepromijenjena u odnosu na prethodni period kada je u pitanju **učešće ministara** u radu kantonalnog parlamenta, jer sjednicama prisustvuju uglavnom samo oni ministri o čijim se materijalima vodi rasprava. I ova Vlada kao i prethodne, ima problem sa ažurnim i preciznim odgovaranjem na postavljena poslanička pitanja, ali u manjem obimu.

Tokom analiziranog perioda, 01.01. 2007 – 30.06.2007. godine, Vlada Tuzlanskog kantona je održala 11 radnih sjednica na kojima je razmatrala ukupno 138 tačaka dnevnih redova i usvojila 181 mjeru, od kojih je **61 (34%)** bila u skladu sa zahtjevima iz Građanske platforme.

Monitoringom su utvrđena zakašnjenja sa imenovanjem Vlade, usvajanjem Budžeta kantona i donošenjem Programa rada za 2007. godinu, a ista su uzrokovana kašnjenjem izbora predsjednika Skupštine Tuzlanskog kantona. U ovakvom ambijentu, Vlada je uspostavila takvu dinamiku rada koja joj je omogućila ispunjenje tek **58 %** planiranih aktivnosti.

Analiza odgovornosti, efikasnosti i efektivnosti rada Vlade, koju su izvršili Centri civilnih inicijativa, pokazuje da možemo biti samo **djelimično zadovoljni** sa dosadašnjim rezultatima rada Vlade, (realizovala je samo 58 % zakona i odluka od ukupno planiranih za prvu polovinu 2007. godine ili svega 17% od planiranih za ovu godinu), a dodajmo i da Vlada nije, koliko smo očekivali, posvetila pažnje problemima koje su građani detektovali kao svoje najznačajnije u dokumentu Građanska platforma (od 181 mjere u okviru 138 tačaka dnevnog reda koje je Vlada razmatrala na redovnim zasjedanjima, čak 66% mjera nije imalo nikakve veze sa zahtjevima iz **Građanske platforme**. Pri tome, i od tih cca 61 tačaka koje je Vlada razmatrala, a da imaju određene veze sa Platformom samo 28% od istih može, prema nalazima eksperata⁵, proizvesti stvarna sistemska rješenja u pravcu ispunjenja građanskih zahtjeva). Ipak, sa sigurnošću se može konstatovati da Vlada zaostatak u ispunjenju plana, može nadoknaditi pojačanom dinamikom svog i boljom koordinacijom u radu sa Skupštinom Tuzlanskog kantona.

⁵ Naručioći „Analize programa rada Vlade F BiH i kantona u F BiH“ su Centri civilnih inicijativa, a ista je dostupna na www.ccibh.org

Vrlo ohrabrujuće djeluje činjenica da je Vlada i mimo Programa rada, preduzela značajne početne korake, sa namjerom da umani nezaposlenost i sivu ekonomiju kao najveće probleme kantona (izrada Strategije zapošljavanja u TK ; materijalna i kadrovska pomoć Kantonalnom uredu za inspekcije).

Zaključci

Vlada Tuzlanskog kantona jeste jedna od najučinkovitijih kantonalnih Vlada, ali se ipak može konstatovati da nije u dovoljnoj mjeri bila posvećena rješavanju najprioritetnijih problema građana ove zemlje, okupljenih u 12 zahtjeva iz **Građanske platforme**.

Vlada Tuzlanskog kantona nije donijela dokument Ciljevi i politike Tuzlanskog kantona, a kako kanton nema Srednjoročnu razvojnu strategiju, ne postoje uslovi za kvalitetan planski rad.

Vlada Tuzlanskog kantona neznatno kasni u realizaciji sopstvenog Programa rada, ali uz dodatan napor može ostvariti programirane zadatke.

Iako nije predvidjela svojim Programom rada, Vlada je na početku svog rada odlučno krenula u izradu Strategije zapošljavanja u TK. Uz ostale mjere, kao što su materijalno i kadrovsko jačanje inspekcijskih službi, podrška Kantonalnoj službi za zapošljavanje, Vlada je stvorila tek dio preduslova za rješavanje najvećeg problema u kantonu – problema nezaposlenosti. Nedostacima u preduzetim mjerama Vlade, mogu se smatrati odsustvo roka za izradu Strategije i uporedo nepreduzimanje stimulativnih mjera za poslodavce.

Vlada Tuzlanskog kantona nema razvijen, i prema javnosti orjentisan, mehanizam praćenja realizacije Programa rada, revidiranja u slučaju neispunjenja istog, a takođe javnosti se u dovoljnoj mjeri ne prezentuju podaci koji objašnjavaju uzroke nerealizacije Programa.

Premijer i ministri ne prisustvuju redovno i ne učestvuju u dovoljnoj mjeri u radu Skupštine Tuzlanskog kantona.

Iako posjeduju relativno kvalitetnu web stranicu (dostupni svi donešeni zakoni i odluke), Vlada nije uložila dovoljno napora u ažuriranje pojedinih stranica i kvalitetnije informisanje javnosti o svom radu, efektima i značaju pojedinih akata koji su u proceduri donošenja, kao i načinima uključenja građana u kreiranje odluka.

U Program rada Vlade TK nisu uvrštene bilo kakve aktivnosti koje bi se odnosile na ispunjavanje zahtjeva iz Građanske platforme u oblasti stranih investicija u kantonu, te smanjenje korupcije. Isto tako nisu uvrštene bilo kakve aktivnosti koje bi se odnosile na ispunjavanje zahtjeva iz Građanske platforme u oblasti unaprijeđenja položaja mladih ljudi u Bosni i Hercegovini (a tako i u TK), kao niti aktivnosti u oblasti ubrzanja procesa evropskih integracija.

Preporuke

Vlada Tuzlanskog kantona, odnosno njena ministarstva, se u narednom periodu trebaju aktivnije baviti donošenjem razvojnih i planskih dokumenata sa akcentom na realizaciju zahtjeva iz Građanske platforme.

Vlada Tuzlanskog kantona treba više voditi računa o stepenu realizacije sopstvenog Programa rada i na vrijeme upozoravati ministarstva, te tražiti hitne izmjene rokova uz traženje obrazloženja u slučaju kašnjenja sa realizacijom.

Vlada Tuzlanskog kantona treba usvojiti dokument Ciljevi i politike, a pokrenuti postupak za donošenje Srednjoročne strategije razvoja Tuzlanskog kantona

Potrebno je izvršiti izmjene i dopune Poslovnika o radu Vlade Tuzlanskog kantona, sa ciljem kvalitetnijeg definisanja "obaveznog tromjesečno revidiranja i tromjesečnog javnog izvještavanja po pitanjima realizacije Programa rada". Takođe potrebno je definisati i mjere sankcija tj. kaznene odredbe za kašnjenje pri kreiranju Programa rada.

Potrebno je učiniti javnim sve podatke u vezi sa izmjenama Programa rada u slučaju nemogućnosti izvršenja zadataka pojedinih ministarstava.

Ministarstvo finansija treba blagovremeno početi sa uključivanjem interesnih grupa (penzioneri, sindikati, nezaposleni, mladi) u kreiranje budžeta za 2008. godinu, kako bi se isti usvojio na vrijeme tj. u decembru 2007. godine.

Kako je na nivou Federacije BiH, od strane Vlade uspješno okončana izmjena Zakona o radu i donesen Program borbe protiv rada na crno, vrlo svrsishodno bi bilo da se ostvari šira koordinacija i konsultovanje kantonalnih vlasti naročito u procesu donošenja Strategije zapošljavanja u TK i postupku usvajanja stimulativnih mjera za poslodavce, a kasnije u razmjeni iskustava pri implementaciji Zakona i Programa.

Vlada Tuzlanskog kantona i poslanici u Skupštini trebaju imati redovniju i direktniju komunikaciju baziranu na rješavanju pitanja od vitalnog javnog interesa. Usvajanjem Kodeksa ponašanja, potrebno je stvoriti dodatni mehanizam kojim će se jačati prisutnost etike i moralnosti kantonalnih javnih zvaničnika.

Vlada Tuzlanskog kantona bi trebala dopuniti svoj program rada sa aktivnostima koje će omogućiti pokretanje aktivnosti na izradi i usvajanju afirmativne politike za mlade, koja će osigurati stvaranje jednakih uslova za sve mlade ljude u oblasti obrazovanja, zapošljavanja, komunikacija i stambenog zbrinjavanja, kao i onim aktivnostima koje će omogućiti pokretanje aktivnosti na izradi i usvajanju afirmativnih politika koje bi omogućile stvaranje povoljnijeg poslovnog okruženja, a što može osigurati značajniji priliv stranih investicija. Isto tako, potrebno je definisati konkretne akcione planove za suzbijanje korupcije sa jasno definisanim linijama odgovornosti i rokovima za provođenje mjera.

Potrebno je redovnije ažuriranje WEB-stranice Vlade Tuzlanskog kantona, naročito objavljivanjem zakona u proceduri i objavljivanjem prečišćenih tekstova zakona. Takođe je potrebno kvantitativno i kvalitativno povećanje informacija sa zasjedanja Vlade TK na službenoj stranici (građanima je potrebno uz nabranje usvojenih mjera i odluka, dati određena nužna objašnjenja u vezi sa istima).

Očekivanja

Kako su zahtjevi iz **Građanske platforme** kreirani na osnovu 12 identifikovanih najprioritetnijih problema u zajednicama širom BiH i kako je njihova realizacija podržana peticijom iz koje je, svojim potpisima, stalo preko 500.000 građana iz svih dijelova naše zemlje, **Centri civilnih inicijativa** izražavaju nadu da će Vlada Tuzlanskog kantona u narednom periodu intenzivirati svoj rad i uložiti više napora u pravcu rješavanja problema koje građani smatraju kao najznačajnije. Takođe se nadamo da će resorna ministarstva koja kasne u donošenju planiranih dokumenata (Ministarstvo zdravlja, MUP i Ministarstvo obnove i razvoja), intenzivirati svoj rad i sustići dinamiku rada ostalih ministarstava.

OSNOVNE INFORMACIJE O RADU VLADE TUZLANSKOG KANTONA I USKLAĐENOSTI DONEŠENIH MJERA SA ZAHTJEVIMA IZ GRAĐANSKE PLATFORME

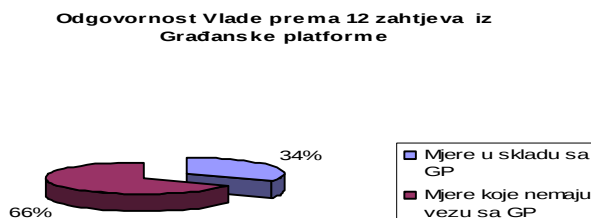
Na osnovu raspoloživih informacija dobijenih kroz monitoring i istraživanje, Centri civilnih inicijativa su izvršili obradu i analizu podataka sa ciljem da konkretnije odgovori na slijedeća pitanja: Da li je vlast u svom radu odgovorna ? Da li je vlast u svom radu efikasna ?

Od konstituisanja Vlade Tuzlanskog kantona do 30.06.2007. godine održano je devet sjednica Skupštine Tuzlanskog kantona. Poredeći način rada Vlade iz prethodnih godina, sa stanjem u posljednjih nekoliko mjeseci, možemo zaključiti kako je odgovornost Vlade prema Skupštini, **neznatno** podignuta na veći nivo. Realniju procjenu tog odnosa Centri civilnih inicijativa će dati tek kroz naredne izvještaje, jer je Vlada na samom početku svog rada zbog kašnjenja u imenovanju, radila u djelimično vanrednim okolnostima. Na samom startu svog rada, prilikom imenovanja Vlade u Skupštini, premijer Enes Mujić je **po prvi put podnio u pisanoj formi ekspozice**, koji je bio i sastavni dio skupštinskog materijala dostavljenog poslanicima. Na takav način poslanicima je omogućeno da se kritički osvrnu na prezentovani dokument, a u budućem radu javnosti je omogućeno da prati da li se u i kojoj mjeri ostvaruje vizija razvoja kantona.

Kada je u pitanju **učesće ministara** u radu kantonalnog parlamenta, situacija je **nepromijenjena** u odnosu na prethodni period, jer sjednicama prisustvuju uglavnom samo oni ministri o čijim se materijalima vodi rasprava. Takvim pristupom ministri su doveli u pitanje mogućnost kvalitetnog kolektivnog donošenja odluka na nivou Vlade, o pitanjima i inicijativama koje su poslanici aktuelizirali na sjednicama Skupštine.

I ova Vlada kao i prethodne, imala je problem sa ažurnim i preciznim odgovaranjem na postavljena poslanička pitanja, ali u manjem obimu. U okviru "poslaničkog sata", poslanici su često izražavali svoje nezadovoljstvo zbog **kašnjenja u dobijanju odgovora** na postavljena pitanja, jer se na neka pitanja

Dakle, čak 66% mjera (zakona, odluka, sporazuma, memoranduma) nije imalo vezu sa zahtjevima iz Građanske platforme.

Dijagram 1: Zastupljenost pitanja iz GP u radu Vlade BPK Goražde u periodu od 01.03. – 30.06. 2007. godine. Od 181 mjere koje je Vlada razmatrala u okviru 138 tačaka dnevnog reda, samo 61 ima više ili manje veze sa zahtjevima iz GP (34%).

Neke mjere, koje su mogle značajnije doprinijeti realizaciji zahtjeva iz Građanske platforme, i koje su bile planirane za usvajanje Programom rada Vlade Tuzlanskog kantona za ovaj period, ali na žalost nisu donesene su:

- § Zakon o obrazovanju odraslih – obrađivač Ministarstvo za obrazovanje nauku kulturu i sport nakon donošenja okvirnog zakona na nivou FBiH;
- § Zakon o izmjenama i dopunama zakona o osnovnom obrazovanju;
- § Odluka o odgovarajućim olakšicama za obavljanje tradicionalnih starih zanata;
- § Strategija razvoja primarne zdravstvene zaštite na području Tuzlanskog kantona do 2010. godine;
- § Zakon o vodama;
- § Zakon o inspekcijama;
- § Zakon o stavljanju van snage Zakona o lokalnoj samoupravi ili Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi;

Ohrabruje činjenica da je premijer Vlade TK Enes Mujić naveo da se **pri izradi svog ekspozea rukovodio upravo zahtjevima iz Građanske platforme**. Kao glavni nedostatak dokumenta ekspozea može se smatrati to što ne sadrži dovoljno jasne indikatore za praćenje ostvarenja zacrtanih ciljeva pa s tim i mjera koje podržavaju Građansku platformu.

Najvažniji aktivni potez koji je Vlada na samom početku svog mandata učinila, je donošenje Odluke o osnivanju Koordinacionog odbora za izradu **Strategije zapošljavanja na području Tuzlanskog kantona**. Takvim pristupom je Vlada stvorila preduslove za dugoročno i sistemsko rješavanje problema zapošljavanja. Očekivanja su da će u stručni tim biti uključeni najjemenitniji stručnjaci i eksperti Tuzlanskog kantona koji već duži period prate i analiziraju ovu oblast. Imajući u vidu da je Tuzlanski kanton regija sa najvećim brojem nezaposlenih (87000), kvalitetan pristup rješavanju ovog pitanja u TK će značajno uticati na promjenu kompletne slike u BiH. Međutim, analizom svih planiranih rashoda koji direktno ili indirektno mogu doprinijeti unaprijeđenju stanja u oblasti zapošljavanja, utvrđeno je da je u Tuzlanskom kantonu u 2007. g. u odnosu na 2005. godinu, došlo do

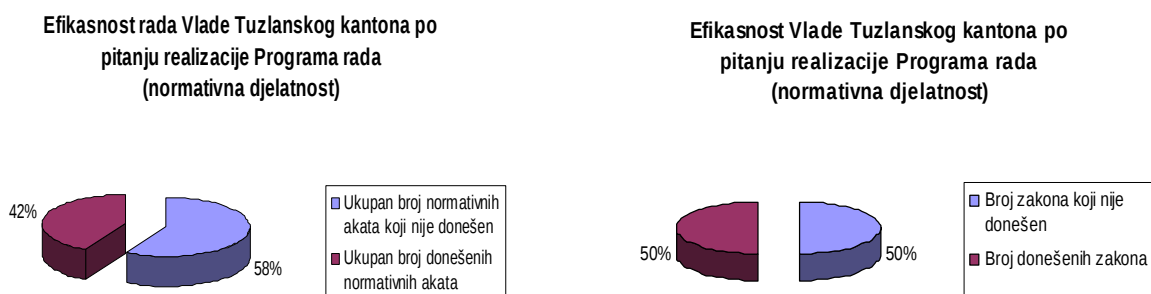
smanjenja budžetskih izdvajanja za zapošljavanje⁷. Analiza je dalje pokazala da Tuzlanski kanton spada među 8 kantona koji budžetom nisu predvidjeli sredstva za pomoć starijim osobama i **penzionerima**, tako da su u prvoj godini rada, izostale i adekvatne Vladine mjere. Budžetom Tuzlanskog kantona su predviđena zanemarivo mala sredstva za **zdravstvenu politiku**, i po tome se ovaj kanton svrstava među kantone sa malim materijalnim izdvajanjima. Stoga za građane je bilo vrlo značajno, da na vrijeme budu donešene mjere koje su stvarale pretpostavku za racionalnim trošenjem i davanjem usluga u oblasti zdravstvene zaštite (Strategija razvoja primarne zdravstvene zaštite, utvrđivanje Mreže zdravstvene djelatnosti primarne zdravstvene zaštite).

Samo usvajanje Budžeta Tuzlanskog kantona je od velikog značaja za korisnike **socijalne zaštite**, jer se u ovoj oblasti Tuzlanski kanton ističe kao kanton sa najvećim izdvajanjima. Ne samo da su sredstva najveća po iznosu nego su ista u odnosu na prethodnu godinu povećana adekvatno rastu ukupnih budžetskih prihoda planiranih za 2007. godinu.

Mjere koje je Vlada donijela za unaprijeđenje **poljoprivrede** su donesene blagovremeno i bile su prve mjere koje je ova Vlada razmatrala nakon usvajanja Budžeta (Zakon o novčanoj podršci primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji). Ipak konstatujemo da su budžetski rashodi namijenjeni za poljoprivredu u 2007. godini, stagnirali u rastu u odnosu na iznose u prethodnim godinama, što je za kanton koji ima najveću količinu obradive površine u FBiH i koji se u značajnoj mjeri strateški zaokrenuo ka poljoprivredi, jako nepovoljno.

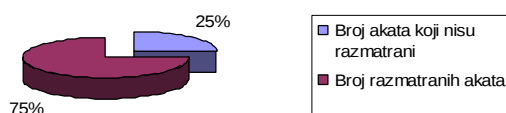
U nastavku, **Centri civilnih inicijativa** su posebno uzeli u razmatranje efikasnost rada Vlade Tuzlanskog kantona, a na osnovu stepena realizacije Programa rada, tj broja planiranih i realizovanih zakona i odluka, kao najvažnijih zakonskih i podzakonskih akata koje Vlada razmatra. U Programu rada za 2007. godinu Vlada Tuzlanskog kantona je u periodu od 01.03. – 30.6.2007. godine, planirala razmotriti usvojiti i uputiti u daljnju parlamentarnu proceduru 12 zakona (ubrajajući određene prijedloge zakona gdje se traže izmjene i dopune postojećih).

Nakon monitoringa rada Vlade, pokazano da je Vlada usvojila 6 zakona, od kojih je 5 u formi prijedloga a 1 u formi nacрта. Vlada je u okviru zacrtanih normativnih djelatnosti usvojila i Budžet za 2007 godinu, kao i 2 odluke.

⁷ Vidjeti „Analiza uskađenosti javnih rashoda u BiH sa ciljevima iz Građanske platforme“, Maj 2007, dostupna na www.ccibh.org

**Efikasnost Vlade Tuzlanskog kantona po pitanju
realizacije Programa rada
(analitičko-informativna djelatnost)**

Dijagram 2: Efikasnost Vlade Tuzlanskog kantona po pitanju realizacije Programa rada za period 01.01. – 30.06.2007. godine.

Vlada TK je, dakle, u ovom periodu realizovala, u prosjeku, samo cca 58% zakona i odluka od ukupno planiranih programom rada za prvih 6 mjeseci (**ili – posmatrano na godišnjem nivou – samo 17% programom planiranog za 50% raspoloživog vremena**).

Činjenica je znači, da se samo tri mjeseca poslije donošenja svog Programa rada, Vlada Tuzlanskog kantona ne pridržava istog, a posebno u segmentu vremenskog plana. Da bi plan bio u potpunosti realizovan, neophodno je da Vlada uloži značajne napore u drugom dijelu prve godine svog četvorogodišnjeg mandata i rada.

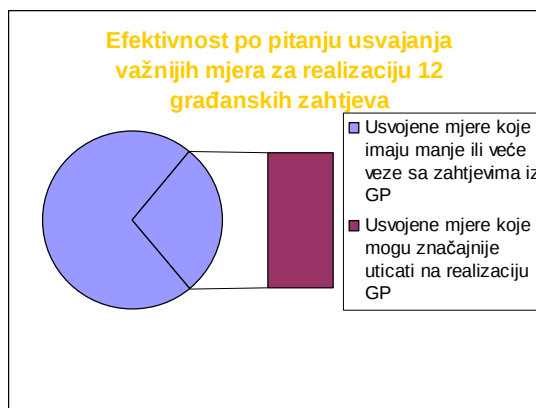
Centri civilnih inicijativa će za potrebe narednih izvještaja analizirati i druge parametre⁸, a sve u cilju da se što kvalitetnije ocjeni efikasnost rada svih Vlada i Parlamenata na nivou kantona i entiteta.

Na kraju, u saradnji sa ekspertnim WD organizacijama, detaljno su analizirane mjere koje je Vlada TK razmatrala i prihvatila u periodu od konstituisanja do 30.06.2007. godine, a koje stvarno i sistemski mogu dovesti do realizacije zahtjeva iz građanske platforme. Kako bi mjerili koliko efektivno se realizuje Građanska platforma u ovom kantonu uporedili smo broj tačaka koje je Vlada razmatrala i koje imaju određene (manje ili veće) veze sa zahtjevima iz **Građanske platforme** (gore navedeno 61) i broj mjera koje se svojim značajem izdvajaju po kvaliteti usklađenosti sa zahtjevima iz platforme (ukupno 17 takvih mjera).

Iako je Vlada razmatrala relativno velik broj tačaka koje imaju određene veze sa Građanskim zahtjevima (61 tačaka), po nalazima ekspertnih agencija samo 28 % od istih može proizvesti stvarna sistemska rješenja građanskih zahtjeva.

U skladu sa pokazateljima za izvještajni period, možemo zaključiti da ako se nastavi ovakav trend u radu Vlade Tuzlanskog kantona, prilikom donošenja mjera koje bi trebale uticati na rješavanje ključnih građanskih problema, za očekivati je da nećemo imati većih rezultata, niti veće efekte po pitanju donošenja razvojnih i kvalitetnih mjera za realizaciju 12 ključnih zahtjeva građana ove zemlje, kojima je cilj poboljšanje opšteg kvaliteta života. Očekujemo i vjerujemo da će Vlada Tuzlanskog kantona uložiti dodatni napor u donošenje većeg broja mjera kojima se mogu efikasno rješavati zahtjevi iz **Građanske platforme**.

⁸ inicijative pojedinih ministara koje su u vezi s Građanskom platformom, predizborna obećanja i sl.

Dijagram 3: Efektivnost Vlade Tuzlanskog kantona po pitanju usvajanja važnijih razvojnih mjera za realizaciju zahtjeva iz GP. Od 61 mjere koje imaju manje ili veće veze sa zahtjevima iz GP, samo 28% dugoročnije može uticati na realizaciju građanskih zahtjeva. (Mjere predstavljene u Dodatku 1)

Zaključak

Rad Vlade Tuzlanskog kantona nije u dovoljnoj mjeri tretirao realizaciju zahtjeva iz Građanske platforme. Samo 34% akata o kojima je ista raspravljala ima više ili manje vezu sa zahtjevima iz GP.

U analiziranom periodu realizovano je 58% zakona i odluka, u odnosu na planirani broj. No, to je samo 17% od planiranog godišnjeg nivoa, što znači da je za realizaciju preostalih 83% ostalo svega 6 mjeseci. Potrebno je, dakle, da nadležna ministarstva ubrzaju svoje aktivnosti, kako bi se Program mogao u potpunosti realizovati.

S obzirom da su zahtjevi iz Građanske platforme jedinstveni po tome što su kreirani na osnovu zajedničkih stavova građana iz čitave Bosne i Hercegovine i činjenice da entitetske vlade imaju prioritete nadležnosti i odgovornosti za realizaciju većine građanskih zahtjeva, neophodna je izraženija energija ministara u Vladi TK po pitanjima donošenja mjera koje stvarno i sistemski mogu uticati na realizaciju Građanskih zahtjeva. Analiza je pokazala kako samo 28% donesenih mjera u poređenju sa svim koje je Vlada TK razmatrala u analiziranom periodu i koje imaju bilo kakvu vezu sa građanskim zahtjevima, svojom važnošću može stvarno i sistemski uticati na realizaciju Građanskih zahtjeva. Vlada TK bi trebala više posvetiti pažnju mjerama koje će najdirektnije uticati na rješavanje ključnih građanskih problema.

REALIZACIJA PROGRAMA RADA

O Programu rada Vlade

Ustaljena je praksa da Vlada TK radi u skladu sa vlastitim Poslovnikom i prema Programu rada koji se redovno usvaja na koncu tekuće godine za narednu godinu.

Program rada Vlade Tuzlanskog kantona za 2007. godinu je usvojen 12.4.2007. godine, sa zakašnjenjem od preko 3 mjeseca, zbog kašnjenja pri imenovanju Vlade, odnosno u izbjegavanju Vlade iz prošlog mandata da programira rad „dolazećoj“ Vladi.

Program rada je izrađen u formi koja ne omogućava uvid planiranih aktivnosti po mjesecima niti u potpunosti nudi kvalitetan pregled planiranih aktivnosti po ministarstvima i ostalim kantonalnim institucijama. Takav pristup je doveo do situacije da u Programu rada za 2007. godinu nije predviđena izrada Programa rada Vlade za narednu 2008. godinu.

Planirano programom rada

Programom rada Vlade Tuzlanskog kantona za prvih 6 mjeseci rada je planirano za donijeti ukupno 19 mjera iz normativne oblasti (Budžet , Dokument o okvirnom budžetu Tuzlanskog kantona, 12 zakona, 4 odluke i 1 strategiju) i 32 mjere iz analitičko informativne oblasti.

Godišnjim Programom rada Vlada je planirala donijeti ukupno 46 mjera iz normativne oblasti i 50 mjera iz analitičko – informativne oblasti.

Tekstualnom analizom Programa rada Vlade TK Goražde utvrđeno je da nisu uvrštene bilo kakve aktivnosti koje bi se odnosile na ispunjavanje zahtjeva iz Građanske platforme u oblasti stranih investicija u kantonu i sistemskom smanjenju nivoa korupcije. Isto tako nisu uvrštene bilo kakve aktivnosti koje bi se odnosile na ispunjavanje zahtjeva iz Građanske platforme u oblasti unaprijeđenja položaja mladih ljudi u Bosni i Hercegovini (a tako i u TK), kao niti aktivnosti u oblasti ubrzanja procesa evropskih integracija.

Realizacija Programa rada Vlade TK

Monitoringom rada koje provode **Centri civilnih inicijativa** identifikovana su određena kašnjenja u realizaciji Programa rada za 2007. godinu, a nisu poznati javni podaci kojima određena ministarstva ili druge institucije i organi obavještavaju o eventualnim kašnjenjima.

U periodu praćenja rada, Vlada je održala 11 radnih sjednica od kojih je bilo 10 redovnih i jedna vanredna sjednica. Na sjednicama je razmatrano ukupno 138 tačaka i tom prilikom su usvojeni: Budžet kantona za 2007. godinu, Program rada Vlade, 6 prijedloga zakona, 1 zakon u formi nacрта, 110 odluka, 10 informacija, 30 izvještaja, 15 programa, 6 planova i 1 analiza.

Vlada TK	Br. tačka	Budžet	Zakon- prijedlog	Zakon -nacr	Odluka	Informacija	Izvještaj	Analize	Program	Plan	Strategija	Ukupno mjera	Mjere koje podržavaju zahtjeve iz GP
1. sjednica	5	1	2		1				2			6	4
1. vanr	4						2			2		2	3
2. sjednica	17		1		17		8		2	2		30	10
3. sjednica	15		1		9	1	1		6			18	5
4. sjednica	9				13							13	2
5. sjednica	17			1	10	2	3		1			17	4
6. sjednica	16				12	3	4		1			20	9
7. sjednica	13				10	1			1			12	8
8. sjednica	12		1		14		1		1	1		18	5
9. sjednica	9				4	1	5					10	4
10. sjednica	8		1		11	1	2					15	2
11. sjednica	13				10	1	3	1	1	1		17	5
Ukupno	138	1	7	1	110	10	30	1	15	6	0	181	61

Tabela 2: Pregled razmatranih dokumenata na sjednicama Vlade TK u periodu 1.1-30.6.2007.

Gornji pregledi razmatranih akata sadrže kvantitativne prikaze učinka Vlade TK u praćenom periodu. Tek dublja analiza podataka i praćenje implementacije donesenih mjera će omogućiti procjenu stvarnog učinka i kvaliteta rada Vlade. Centri civilnih inicijativa angažovali su ekspertne WD agencije koje će tokom avgusta mjeseca izaći sa prvom analizom efekata donesenih mjera.

U analitičko-informativnoj djelatnosti, Vlada TK je u prvoj polovici godine svog rada planirala razmatrati 32 akta, a realizovala je 24 čime je ispunila plan od cca **75 %**. Pored prethodno predstavljenih zakona i strategije koje su mogle značajnije doprinijeti realizaciji zahtjeva iz Građanske platforme, i koje su bile planirane za usvajanje Programom rada Vlade TK u prvoj polovini 2007. godine, ali na žalost nisu donesene, u ovu grupu ubrojaćemo i sljedeći niz analitičko informativnih akata, i to:

- § Informacija o stanju MSP na području TK u 2006. godini sa prijedlogom smjernica rada u 2007. godini;
- § Informacija o stanju obrta na području Tuzlanskog kantona u 2006. godini i njegovom razvoju;
- § Informacija o stanju u privrednim društvima sa ostvarenim rezultatima poslovanja iz oblasti trgovine, turizma i saobraćaja u periodu I-XII 2006. u kojima prava i obaveze po osnovu državnog kapitala vrši Vlada Tuzlanskog kantona;
- § Izvještaj o ostvarivanju prava osiguranih lica na lijekove sa esencijalne liste na području Tuzlanskog kantona u 2006. godini;
- § Informacija o zbrinjavanju prognanih lica i izbjeglica – povratnika na području Tuzlanskog kantona i Republike Srpske (smještaj, stanje u naseljima – izgrađenim, rekonstruisanim ili adaptiranim za potrebe raseljenih lica i povratnika, zdravstvena i socijalna zaštita i dr.);
- § Prioritetni preventivni programi za unaprijeđenje i zaštitu zdravlja stanovništva TK;
- § Izvještaj o isplaćenim novčanim podsticajima u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, podnosiocima i namjeni podsticanja proizvodnje u općinama Tuzlanskog kantona za 2006.g;

Vlada TK je, dakle, u ovom periodu realizovala, u prosjeku, samo 58% zakona i odluka od ukupno planiranih programom rada od januara do 30. 06. 2007. godine (ili – **posmatrano na godišnjem nivou – samo 17% programom planiranog za 50% raspoloživog vremena**).

Kratkom analizom strukture obrađivača nerazmatranih akata, vidljivo je da je riječ o ministarstvima koja su u proteklom periodu bila vrlo opterećena aktuelnim problemima: oblast zdravstva je bila

opterećena štrajkom medicinskih radnika na nivou Federacije BiH, MUP kontroverznim internim odlukama koje su izazvale izuzetno veliku medijsku pažnju, a oblast povratka je takođe bila opterećena protestom povratnika u područje Srebrenice.

Analizom informacija o radu resornih ministarstava zapažene su značajne indikacije koje upućuju na preduzimanje **neplaniranih mjera** koje su od strateškog značaja za rješavanje nezaposlenosti, sive ekonomije kao najprioritetnijih problema Tuzlanskog kantona.

Vlada TK treba u narednom periodu obratiti više pažnje na preciznost u realizaciji usvojenog programa rada, te na redovno izvještavanje javnosti o stepenu realizacije programa rada. **Centri civilnih inicijativa** izražavaju nadu da će neusvojeni, a planirani prijedlozi, nacrti zakona i odluke biti usvojeni već na narednim sjednicama.

POŠTIVANJE POSLOVNIKA O RADU

Monitoringom rada Vlade, analizom zapisnika sa sjednica i ostalih informacija, zapaženo je da postoji nekoliko karakterističnih slučajeva kršenja poslovnika o radu Vlade:

- § Vlada nije donijela usvojila na vrijeme Program rada za 2007. godinu⁹
- § Vlada se ne pridržava striktno obaveze da najmanje jednom u sedmici održava radne sjednice Vlade (čl.43 Poslovnika o radu Vlade TK sl.list TK 7/05). Ova pojava je bila uočljivija na samom početku mandata.
- § Vlada nije u skladu sa čl.59 Poslovnika, dostavila Skupštini na usvajanje dokument o ciljevima i politici TK.
- § Vlada ne obezbjeđuje ažurno odgovore na sva poslanička pitanja za narednu sjednicu
- § Članovi Vlade ne učestvuju redovno u radu sjednica Skupštine

Centrima Civilnih inicijativa nije poznato da su Ministarstva koja nisu mogla ili nisu mogla u roku izvršiti neki od utvrđenih zadataka, blagovremeno o tome obavještavala Vladu, uz obrazloženje razloga kašnjenja. Pregled realizacije Programa rada Vlade i konstatacija da je Vlada tek djelimično ispunila svoj plan ipak govori da je takvih slučajeva bio značajan broj.

USKLAĐENOST RADA SA ZAKONOM U PROCESU BUDŽETIRANJA I IZVRŠENJA BUDŽETA

Budžet Tuzlanskog kantona za 2007. godinu je usvojen 22.3.2007. godine, u iznosu **337.649.642 KM**, i veći je nego u 2006. godini. (252.004.100 KM), tj sa indeksom je rasta od 134%. Donošenje Budžeta

⁹ Poslovnik je prekršen činjenicom da Program rada Vlade za 2007. godinu nije usvojen krajem kalendarske 2006. godine, ali s obzirom da je Vlada krenula sa radom tek početkom marta ne možemo staviti na teret ovu činjenicu Vladi premijera Enesa Mujića.

je obavljeno u skladu sa zakonom, ali sa zakašnjenjem u odnosu na propisanu proceduru Poslovnika Skupštine TK.

Donošenje budžeta Kantona se provodi u skladu sa čl.154, i 155. Poslovnika Skupštine Tuzlanskog kantona, kojim je predviđeno da se primjenjuju odredbe Zakona o budžetima FBiH, kao i Poslovnika koje se odnose na postupak donošenja zakona. Članovi Poslovnika od 128. do 131., na kvalitetan način definišu postupak vođenja javne rasprave o nacrtu zakona i ostalih skupštinskih akata.

Kako je koncem 2006. godine donesena odluka o privremenom finasiranju Tuzlanskog kantona za 2007. godinu, Ministarstvo finansija je pokrenulo vrlo široka javnu raspravu o nacrtu Budžeta TK. Javna rasprava je bila provedena prema detaljnom programu javne rasprave i trajala od 28.12.2006. do 6.2.2007.godine. Kao posljedica tako provedene rasprave i dobre pripremljenosti poslanika poslanici su Amandmanskim djelovanjem je povećan Budžet za 5 mil KM. Na prijedlog Budžeta TK za 2007. godinu je podneseno oko 55 amandmana. Amandmani SDP-a su bili uglavnom usmjereni ka poboljšanju statusa socijalno ugroženih, Amandmani SRZB su bili uglavnom usmjereni ka stimulisanju poljoprivredne proizvodnje., dok su amandmani SDA bili uglavnom usmjereni ka povećanju sredstava namijenjenih boračkoj populaciji.

Kao i većina kantona, i Tuzlanski kanton nema u budžetu planirana nikakva sredstva za finasiranje politika poboljšanja života **mladih** ljudi. Posljedica ne postojanja eksplicitnih finasijskih izvora, je da Vlada u prvoj polovici godine nije donijela ni jednu adekvatnu mjeru javne potrošnje za mlade. Ipak osnivanjem Savjeta za nevladin sektor i pitanja mladih, otvoren je prostor za neposredan uticaj mladih na konkretnu promjenu postojećeg stanja i odnosa Vlade prema mladim.

Tokom izvršenja budžeta, nisu zapažena odstupanja od važećih zakonskih propisa, zahvaljujući prije svega striktnim instrukcijama resornog Ministarstvo finansija. Iskreno pohvaljujemo redovno finasijsko izvještavanje, te naglašavamo da je finasijska disciplina neophodna s obzirom da su potrebe za realizaciju zahtjeva iz Građanske platforme velike, te je nedopustivo trošenje sredstava bez javne kontrole.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Zaključci

Vlada Tuzlanskog kantona jeste jedna od naučinkovitijih kantonalnih Vlada, ali se ipak može konstatovati da nije u dovoljnoj mjeri bila posvećena rješavanju najprioritetnijih problema građana ove zemlje, okupljenih u 12 zahtjeva iz **Građanske platforme**.

Vlada Tuzlanskog kantona nije donijela dokument Ciljevi i politike Tuzlanskog kantona, a kako Kanton nema Srednjoročnu razvojnu strategiju, ne postoje uslovi za kvalitetan planski rad.

Vlada Tuzlanskog kantona neznatno kasni u realizaciji sopstvenog Programa rada, ali uz dodatan napor može ostvariti programirane zadatke.

Iako nije predvidjela svojim Programom rada, Vlada je na početku svog rada odlučno krenula u izradu Strategije zapošljavanja na TK. Uz ostale mjere, kao što su materijalno i kadrovsko jačanje inspeksijskih službi, podršku Kantonalnoj službi za zapošljavanje, Vlada je stvorila tek dio preduslova za rješavanje najvećeg problema na kantonu – problema nezaposlenosti. Nedostacima u preduzetim mjerama Vlade, mogu se smatrati odsustvo roka za izradu Strategije i uporedo nepreduzimanje stimulativnih mjera za poslodavce.

Vlada Tuzlanskog kantona nema razvijen i prema javnosti orjentisan mehanizam praćenja realizacije Programa rada, revidiranja u slučaju neispunjenja istog, a takođe javnosti se u dovoljnoj mjeri ne prezentuju podaci koji objašnjavaju uzroke nerealizacije Programa.

Premijer i ministri ne prisustvuju redovno i ne učestvuju u dovoljnoj mjeri u radu Skupštine Tuzlanskog kantona.

Iako posjeduju relativno kvalitetanu web stranicu (dostupni svi donešeni zakoni i odluke), Vlada nije uložila dovoljno napora u ažuriranje pojedinih stranica i kvalitetnije informisanje javnosti o svom radu, efektima i značaju pojedinih akata koji su u proceduri donošenja, kao i načinima uključenja građana u kreiranje odluka.

Programa rada Vlade TK nisu uvrštene bilo kakve aktivnosti koje bi se odnosile na ispunjavanje zahtjeva iz Građanske platforme u oblasti stranih investicija u kantonu, te smanjenje korupcije. Isto tako nisu uvrštene bilo kakve aktivnosti koje bi se odnosile na ispunjavanje zahtjeva iz Građanske platforme u oblasti unaprijeđenja položaja mladih ljudi u Bosni i Hercegovini (a tako i u TK), kao niti aktivnosti u oblasti ubrzanja procesa Evropskih integracija.

Preporuke

Vlada Tuzlanskog kantona, odnosno njena ministarstva, se u narednom periodu trebaju aktivnije baviti donošenjem razvojnih i planskih dokumenata sa akcentom na realizaciju zahtjeva iz Građanske platforme.

Vlada Tuzlanskog kantona treba više voditi računa o stepenu realizacije sopstvenog Programa rada i na vrijeme upozoravati ministarstva, te tražiti hitne izmjene rokova uz traženje obrazloženja u slučaju kašnjenja sa realizacijom.

Vlada Tuzlanskog kantona treba usvojiti Dokument Ciljevi i politike, a pokrenuti postupak za donošenje Srednjeročne strategije razvoja Tuzlanskog kantona

Potrebno je izvršiti izmjene i dopune Poslovnika o radu Vlade Tuzlanskog kantona, sa ciljem kvalitetnijeg definisanja "obaveznog tromjesečno revidiranja i tromjesečnog javnog izvještavanja po pitanjima realizacije Programa rada". Takođe potrebno je definisati i mjere sankcija tj kaznene odredbe za kašnjenje pri kreiranju Programa rada“.

Potrebno je učiniti javnim sve podatke u vezi sa izmjenama Programa rada u slučaju nemogućnosti izvršenja zadataka pojedinih ministarstava.

Ministarstvo finansija treba blagovremeno početi sa uključivanjem interesnih grupa (penzioneri, sindikati, nezaposleni, mladi) u kreiranje budžeta za 2008. godinu, kako bi se isti usvojio na vrijeme tj u decembru 2007. godine.

Kako je na nivou Federacije BiH, od strane Vlade uspješno okončana izmjena Zakona o radu i donešen Program borbe protiv rada na crno, vrlo svrsishodno bi bilo da se ostvari šira koordinaciju i konsultovanje kantonalnih vlasti naročito u procesu donošenju Strategije zapošljavanja na TK i postupku usvajanja stimulativnih mjera za poslodavce, a kasnije u razmjeni iskustava pri implementaciji Zakona i Programa

Vlada Tuzlanskog kantona i poslanici u Skupštini trebaju imati redovnu i direktniju komunikaciju baziranu na rješavanju pitanja od vitalnog javnog interesa. Usvajanjem Kodeksa ponašanja, potrebno je stvoriti dodatni mehanizam kojim će se jačati prisutnost etike i moralnosti kantonalnih javnih zvaničnika.

Vlada Tuzlanskog kantona bi trebala dopuniti svoj program rada sa aktivnostima koje će omogućiti pokretanje aktivnosti na izradi i usvajanju afirmativne politike za mlade, koja će osigurati stvaranje jednakih uslova za sve mlade ljude u oblasti obrazovanja, zapošljavanja, komunikacija i stambenog zbrinjavanja, kao i onim aktivnostima koje će omogućiti pokretanje aktivnosti na izradi i usvajanju afirmativnih politika koje bi omogućile stvaranje povoljnijeg poslovnog okruženja, a što može osigurati značajniji priliv stranih investicija. Isto tako, potrebno je definisati konkretne akcione planove za suzbijanje korupcije sa jasno definisanim linijama odgovornosti i rokovima za provođenje mjera.

Potrebno je redovnije ažuriranje WEB-stranice Vlade Tuzlanskog kantona, naročito objavljivanjem zakona u proceduri i objavljivanjem prečišćenih tekstova zakona. Takođe je potrebno kvantitativno i kvalitativno povećanje informacije sa zasjedanja Vlade TK na službenoj stranici (građanima je potrebno uz nabranje usvojenih mjera i odluke, dati određena nužna objašnjenja u vezi sa istima).

NAPOMENA: Izvještaj je kreiran na osnovu svih, javnosti dostupnih, podataka o raduskog kantona

DODATAK 1 - VAŽNIJE MJERE KOJE JE VLADA TUZLANSKOG KANTONA RAZMATRALA I UPUTILA U DALJNJU PROCEDURU, PO PITANJU EFIKASNE REALIZACIJE ZAHTJEVA IZ GRAĐANSKE PLATFORME U 2007. GODINI:

- § Zakon o dopunskim pravima boraca i članova njihovih porodica;
- § Zakona o novčanoj podršci primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji;
- § Odluka o o usvajanju Programa utroška sredstava za novčane podrške u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji utvrđenih Budžetom Tuzlanskog kantona za 2007. godinu;
- § Program rada JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona za 2007. godinu;
- § Odluka o odobravanju sredstava sa pozicije "Materijalno zbrinjavanje socijalno ugroženih";
- § Odluka o odobravanju sredstava sa pozicije "Podrška povratku prognanih lica" ;
- § Odluka o o utvrđivanju visine kredita za redovne studente dodiplomskog studija;
- § Program korištenja bespovratnih novčanih sredstava za stambeno zbrinjavanje korisnika prava iz oblasti boračko –invalidske zaštite Tuzlanskog kantona u 2007. godine;
- § Odluka o utvrđivanju kriterija i raspoređivanju sredstava iz Budžeta Tuzlanskog kantona za 2007. godinu iz razdjela " Podrška razvoju kantona";
- § Program raspodjele sredstava „Intervencije javnim državnim i privatnim preduzećima“;
- § Odluka o formiranju Koordinacionog odbora za izradu Strategije zapošljavanja na Tuzlanskom kantonu;
- § Odluke Vlade za materijalno i kadrovsko jačanje Kantonalne uprave za inspekcije TK;
- § Odluka o donošenju kriterija i uslova i odobravanju finansijskih sredstava Ministarstva industrije, energetike i rudarstva za zdravstveno osiguranje zaposlenika u privrednim društvima;
- § Zaključak Vlade kojim se ovlašćuje ministar zdravstva da u ime Vlade TK potpiše kolektivni ugovor za oblast zdravstva;
- § Program korištenja sredstva za subvencioniranje kamata na dugoročne stambene kredite za korisnike prava iz oblasti boračko – invalidske zaštite u 2007. godinu;
- § Osnivački akt Savjeta za nevladin sektor i pitanja mladih;
- § Javni poziv za dodjelu sredstava svim udruženjima na području TK;

U nastavku slijedi kratak opis nekih od pomenutih mjera, sa aspektom na potencijale efekte:

Otvoren proces izrade strategije zapošljavanja na području Tuzlanskog kantona

Ministarstvo za rad i socijalnu politiku je 24.4. 2007. na posebnom inicijativnom sastanku vodilo javni dijalog o problemu nezaposlenosti, da bi nakon toga Vlada na svojoj 7. sjednici 17.5.2007. formirala Koordinacioni odbor za izradu Strategije zapošljavanja na području TK. Kuriozitet je da izrada Strategije nije predviđena Programom rada Vlade, nego je proistekla nakon kontinuiranog pritiska javnosti, parlamentarne opozicije i sindikata. Ipak ohrabruje spremnost Vlade i resornog ministarstva da se konačno uhvati u koštac sa problemom za čije rješavanje je potrebna ogromna energija i sistematičnost.

Vlada kadrovski i materijalno jača Kantonalnu upravu za inspekcije TK

U skladu sa prethodno pomenutom strantegijom usvojene su i odluke Vlade kojima se kadrovski i materijalno jača Kantonalna uprava za inspekcije TK. Ova nedavno rekonstruisana uprava bi trebala biti glavni nosilac i borbe protiv „rada na crno“, šire akcije koja će biti vođena na nivou FBiH uporedo sa promjenama Zakona o radu kojim se između ostalog pooštravaju kazne prekršiocima.

Procjena je da na kantonu ima preko 30.000 radnika „na crno“ i da će se smanjenjem broja nezaposlenih na TK, doprinijeti promjeni stanja u više oblasti života građana kantona (obrazovanje, zdravstvo, socijalna briga, penzije). Materijalna poboljšanja će nastati zbog kvalitetnijeg punjenja fondova porezima, a nematerijalna dobit je takođe značajna jer će veliki broj radnika biti „uveden u radnička prava“.

Podrška primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, razvoju i poduzetništvu

Podrška primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, razvoju kantona i poduzetništvu spadaju u red mjera čija je realizacija nastala nakon otvaranja nekoliko **novih** "razvojnih potrošakih mjesta" u Budžetu TK za 2007. godinu:

11010019	Podrška poduzetništvu prijedlog 300.000 KM
13010002	Intervencije Javnim , državnim i privatnim preduzećima- 5.700.000 KM
14010002	Podrška primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji 6.500.000 KM- 7.500.000 KM
21010006	Podrška razvoju 1.000.000 KM

Da bi planirana sredstva bila i realizovana Vlada je u proteklom periodu donijela veći broj mjera kojima omogućava izvršenje budžeta (zakoni, kriteriji, uslovi, programi)

Odobrena sredstava za zdravstveno osiguranje zaposlenika u privrednim društvima

Odlukom o odobrenju sredstava za zdravstveno osiguranje zaposlenika u privrednim društvima Vlada je poboljšanja mogućnosti ostvarenja ovog prava zaposlenim licima firmi koje to nisu u mogućnosti učiniti za svoje radnike. Na ovaj način Vlada, u velikom dijelu, pomaže socijalno najugroženijim kategorijama.

Donesen osnivački akt Savjeta za nevladin sektor i pitanja mladih

Vlada TK je donijela i osnivački akt Savjeta za nevladin sektor i pitanja mladih. Ovaj postupak Vlade bi mogao doprinijeti da se ojača konsultativno - savjetodavna uloga nevladinog sektora i mladih u rješavanju pitanja iz građanske platforme.

Otvoren Javni poziv za dodjelu sredstava udruženjima TK

Sredstva Budžeta TK za 2007. godinu namijenjena za finansiranje udruženja građana su planirana u okviru razdjela 11 i potrošačkog mjesta 0009 u iznosu 900.000 KM. Planirana sredstva su povećana u odnosu na 2006. godinu (684.600 KM) i imaju indeks rasta 131%.

Zakonom o izvršenju budžeta su članom 27. definisan je postupak dodjele sredstava zasnovan na bazi kriterijuma i putem javnog poziva. Javni pozivi za grantove udruženjima TK, Vlada je objavila na

web stranici www.vladatk.kim.ba Na ovaj način Vlada TK je nastavila dodjeljivati sredstva udruženjima kroz maksimalno transparentan postupak.

DODATAK 2 – ZAHTJEVI IZ GRAĐANSKE PLATFORME

Zahtijevamo da do 2010. godine:

- **BiH bude zemlja kandidat za članstvo u EU;**
- **Dodatnih 500.000 građana BiH ima primanja dnevno iznad 7 KM;**
- **Bude otvoreno novih 150.000 radnih mjesta u BiH;**
- **Minimalna penzija u BiH bude 250 KM;**
- **Svaki građanin u BiH ima pristup osnovnoj zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti;**
- **Budu udvostručena strana ulaganja kroz transparentnu privatizaciju državnog kapitala putem berze;**
- **Rast cijene komunalnih usluga bude ispod nivoa godišnje stope inflacije, kroz privatizaciju javnih preduzeća ili kvalitetnije regulisanje infrastrukturnih sektora;**
- **Javna potrošnja u BiH bude usklađena sa regionalnim prosjekom od 40% u odnosu na GDP;**
- **Bude okončana reforma sistema obrazovanja u BiH u skladu sa Bolonjskim procesom;**
- **Smanji se korupcija u BiH kroz rast prosječne ocjene na 3,5 na TI CPI indeksu;**
- **Poljoprivredni sektor u BiH bude u potpunosti prilagođen za integraciju u EU;**
- **BiH bude zemlja jednakih mogućnosti za mlade ljude.**